

Sounding the Shofar on Shabbat

The Freehof Institute of Progressive Halakhah

Twelve Minute Shiur #41

For a more detailed discussion, see the [essay](#) at our website.

Mishnah, Rosh Hashanah 4:1

יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעים אבל לא במדינה משחרב בית המקדש
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין בכל מקום שיש בו בית דין אמר רבי אלעזר לא התקין רבן
יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלבד אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו בית דין :

When the festival day of Rosh Hashanah fell on Shabbat, they used to sound the *shofar* in the Temple [Rashi, Bartenura] but not outside of it. [Rambam – “במקדש” means Jerusalem.]
When the Temple was destroyed, Rabban Yoḥanan ben Zakai decreed (enacted a *takkanah*) that (when Rosh Hashanah fell on Shabbat) the *shofar* be sounded in any place where there is a *beit din* (rabbinical court). R. Elazar said: This decree applied to Yavneh only. His colleagues said to him: No, it applied to any place where a *beit din* sits.

Bavli, Rosh Hashanah 29b

מנא הני מילי?
אמר רבי לוי בר לחמא אמר רבי חמא בר חנינא : כתוב אחד אומר “שבתון זכרון תרועה”, וכתוב אחד
אומר “יום תרועה יהיה לכם”.

Where is the Scriptural proof for this rule?

R. Levi b. Laḥma said in the name of R. Ḥama bar Ḥanina: One verse (Lev. 23:24) says, “(In the seventh month, on the first day of the month) you shall observe a day of complete rest, a sacred occasion devoted to remembering the sound of the *shofar* (*zikhron t’ru`ah*)”, while another verse (Num. 29:1) says, “(On the first day of the seventh month)... (you will observe) a day of blasting the horns.”

לא קשיא ; כאן - ביום טוב שחל להיות בשבת, כאן - ביום טוב שחל להיות בחול.

There is no contradiction between these verses! One (verse) refers to a festival which falls on Shabbat and the other to a festival which falls on a weekday.

אמר רבא : אי מדאורייתא היא - במקדש היכי תקעינן? ועוד : הא לאו מלאכה היא דאצטריך קרא
למעוטי, דתנא דבי שמואל : כל מלאכת עבדה לא תעשו - יצתה תקיעת שופר ורדיית הפת, שהיא
חכמה ואינה מלאכה.

37 Rava said: If the prohibition [on Shabbat] is from the Torah, how could they have sounded the
38 *shofar* in the Temple? Moreover, [sounding the *shofar*] is not an act of “work” (*m'lakhah*) that
39 would require a special Torah verse to exempt it from the prohibition. (We know this from a
40 baraita that defines *t'ki`at shofar*) as an act of skill (*hokhmah*) rather than “work” (*m'lakhah*).

41
42 אלא אמר רבא : מדאורייתא מישראל שרי, ורבנן הוא דגזור ביה, כדרבה.
43 דאמר רבה : הכל חייבין בתקיעת שופר, ואין הכל בקיאין בתקיעת שופר, גזירה שמא יטלנו בידו וילך
44 אצל הבקי ללמוד, ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים. והיינו טעמא דלולב, והיינו טעמא דמגילה.

45
46 Rather, says Rava, the Torah permits the sounding of the *shofar* on Shabbat, but the Rabbis later
47 prohibited it as a precautionary measure (*g'zeirah*), as Rabbah said: All are obligated to hear the
48 *shofar*, but not all are skilled in the blowing of the *shofar*. The Rabbis enacted the prohibition
49 lest one take it in his hand [on Shabbat] and go to an expert to learn and carry it four cubits in
50 public domain. The same reasoning applies to the *lulav* and to the *megillah*.

51
52
53 Rambam, Mishneh Torah, Hil. Shofar 2:6
54
55 יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת אין תוקעין בשופר בכל מקום, אף על פי שהתקיעה משום
56 שבות ומן הדין היה שתוקעין יבא עשה של תורה וידחה שבות של דבריהם, ולמה אין תוקעין גזירה
57 שמא יטלנו בידו ויוליכנו למי שיתקע לו ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים, או מוציאו מרשות
58 לרשות ויבא לידי איסור סקילה, שהכל חייבים בתקיעה ואין הכל בקיאין לתקוע.

59
60 When the festival day of Rosh Hashanah falls on Shabbat, the *shofar* is not sounded in any place.
61 (This is true) even though the *shofar* blast is forbidden only as a Rabbinic measure (*sh'vut*), so
62 that logic would dictate that a *mitzvah* of the Torah should take precedence over a Rabbinic
63 prohibition. Why then is the *shofar* not sounded? The Rabbis prohibited it as a precautionary
64 measure, lest one take it in his hand [on Shabbat] and go to an expert to learn and carry it four
65 cubits in public domain or carry it from one domain to another, thus violating a prohibition of the
66 Torah. The reason is that all are under obligation to blow the *shofar*, but not all are skilled in the
67 blowing of the *shofar*.

68
69
70 Rambam, Mishneh Torah, Hil. Shofar 2:9
71
72 ובזמן הזה שחרב המקדש כל מקום שיש בו בית דין קבוע והוא שיהיה סמוך בארץ ישראל תוקעין בו
73 בשבת... ולמה תוקעין בפני בית דין? מפני שבית דין זריזין הן ולא יבאו התוקעין להעביר השופר
74 בפניהם ברשות הרבים שבית דין מזהירין את העם ומודיעין אותן.

75
76 Today, when the Temple has been destroyed, the *shofar* is sounded on Shabbat in any place
77 where there is an established (permanent) *beit din*, provided that its members have received
78 *s'mikhah* (ordination) in Eretz Yisrael...
79 Why is the *shofar* sounded (on Shabbat) in the presence of a *beit din*? Because the *beit din* is
80 careful to enforce the law, and they will warn the community and make sure that nobody carries
81 the *shofar* in the public domain.

82 R. Nissim Gerondi on Alfasi (Rif; Spain-Morocco, d. 1103), *Rosh Hashanah* fol. 8a

83

84 ועל זה היה סומך לעשות מעשה בדבר שהיו תוקעין בבית דינו בר"ה שחל להיות בשבת.

85

86 (Rif reads the mishnah as requiring a *beit din* but not necessarily one whose members have

87 received *s'mikhah* in Eretz Yisrael.) He based a practical ruling upon this interpretation: the

88 *shofar* was sounded in his *beit din* when Rosh Hashanah fell on Shabbat.